

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr.

Indült: Kedden, Junius' 24-dikén, 1834.

50.

N A G Y B R I T A N N I A.

Gróf Viklofnak a' Felső Házban Jun. 6-kán tartatott beszédének folytatása: — „Kérdezi Gróf Greyt, vallyon szándéka vagon e' a' Kormány-nak az Egyház tulajdonához nyúlni, 's azt úgy nevezett erköltsi tzelokra fordítani? ő egyenes, határozott feleletet kíván: itt az ötölés- hatolás, nyúlszívűség, a' halgatás pedig Maga elítélés volna. Gr. Grey: Valóban ötöt nem látta soha senki is ott a' hol nem szükséges, halgatás szönyege alá rejtezni, annyival kevésbé fogja azt ezen alkalommal tenni, sőt inkább nagyobb őszinteséget mutat ellentársai eránt, mint ezek ő eránta bizonyítottak. Én, és társaim, folytatá Grey beszédjét, semmi ollyast nem akarunk, a' mi templomrablás nevezetet érdemlene. A' Biztosság a' Regulátziónak, vagy is a' templomjövedelme tzelerányosabban leendő használásának tekintetéből vagon ki-nevezve. (halljuk, halljuk) Kérdem a' nemes Grófot (Viklofot) valljon sokan vagnak e', kik az Irlandi Egyház-nak állapotját ollyannak hiszik, mellynek javításra nem volna szüksége? Mindenkinnek meg kell vallani, hogy az Irlandi Egyház javítására más rendszabások kívántatnak, mint az Angolyééra, mivel mind a' két Egyház különböző állapotú. Az Irlandi jelen birtokosok jussait szenteknek tekintem, de azt mondom, hogy maga az Egyház java, a' Parlament rendelkezésének alá vagon vetve. (halljuk, halljuk!) Hát vallyon csak én gondolkozom e' így? nem tartom illendőnek másutt tartott beszéde-

ket itt ismét előhozni, de mivel a' nemes Gróf példával ment elő, szabad légyen nekem is egy tiszteletre méltó férjfiúnak következő szavait ismételni: „En abban a' véleményben vagyok, eljön az idő, mellyben fontolóra kell vennünk, vallyon az Irlandi Egyház jövedelmének egy részét, nem kell e' nagyobb haszonra a' mostaninál, úgy mindazáltal fordítani, hogy a' mellett a' templomnak fő tzelja, úgymint az Isteni igazságoknak terjesztése, előmozdítások.“ (halljuk, halljuk) Ezen szavak ugyan azon principiumokat foglalják magokba, mellyeket követni magunkban eltökélttünk. A' nemes Gróf azt mondja, hogy mi szorúltságban folyamodtunk a' Biztossághoz! hogy ezen vélemény hamissága felől meggyőződhesék, igazán mondom, hogy Jan. 18-kán az Irlandi Lordhadnagytól, Vellesley Marquistól, Vellington Herzegnek testvérétől tudósítás érkezett, mellyben illyen Biztosságnak kinevezése szorgosan ajánltatik: (halljuk, halljuk!) ha talán valamit szemünkre lehet vetni, abban áll, hogy a' Marquisnak tanácsát későn követtük. A' nemes Gróf azt mondja, hogy én politikai pályámat, Jacobinusi principiumoknak szórogatásával kezdettem, 's most, az Egyház-nak megbuktatásával akarom végezni. Mylordok! politikai életemnek első napjaiban avval a' tüzzel öleltem ált a' Parlament Reformot, melly a' fiatalságnak tulajdona, és végső napjaimban olly szerentsés valék, hogy azt keresztül is vivém. Miután az Angoly népnek saját, és józan Képviseletét vissza adtam,

melly által a' régi visszaéléseket el-
mellőzheti, 's újaknak bétsúszásokat
megakadályoztathatja, legforróbb kí-
vánságom, hogy a' Kormány, rendes,
állandó, és mérsékelt pályán előhalad-
jon. Egy részről gyengeséggel, 's ha-
tározatlansággal vádoltatom, más rész-
ről hebehurgyasággal, 's erőszakosko-
dással; — én pedig, a' kéttulságnak kö-
zép pontján akarok járni. A' Parlament
két Háza között mindenkor igyekez-
tem az öszveütkezést elkerülni. Ebbeli
igyekezetem pályámnak talán több íz-
ben is útjában állott, de tudják My-
lordok! minő érzés vólt ebben a' tekin-
telben vezérfonalom. Az Urak köteles-
ségeket félelem nélkül, és betsülettel
fogják bétölteni, — de még is az ösz-
veütkezéstől őrizkedniek kell, mert,
bár melly oldalra dűljön a' győzelem,
— pedig könnyű kitalálni, mellyik ól-
dalra dűl el, de még is minden eset-
re veszedelmes következéseket vonhat
maga után. Én úgy állok itt, — Hazám,
's a' Mylordok előtt, mint most a' ko-
ronának Minisztere, semmiért sem kö-
nyörögvén, mint, hogy tettem, 's ezt
vezető indító okaim, betsületesen ma-
gyaráztassanak, 's kész vagyok minden-
kor az Urakkal akár győzni, akár hal-
ni. Én mind jelen, mind vólt társaim-
ra hívatkozom, ha vallyon helyezetem-
mel nagyra vóltam e' valaha? érzem,
közel van az idő, mellyben öregségem
terhei alatt leroskadva, a' Status gyep-
lőjét, másnak kezébe kell által adnom,
és hogy e' jelen pillanatban úgy állok
itt, mint Miniszter, azt egyedül kegyes
Fejedelmem eránt viseltető kötelesség
érezéséből teszem, hogy ügyeljek az Or-
szág nyugodalmára, 's a' már folyamat-
ba vett, és még veendő javítási rend-
szabásokat félbe ne szakaszszam. My-
lordok! szép, és ditső az Urak pályá-
jok! de a' Hazának betsülete, és bátor-
sága nem tsak attól függ, hogy e' két

Ház egymással szünet nélkül ellenke-
zésben légyen, hanem, hogy magát mind
kettő a' század szelleméhez szabja. (hall-
juk, halljuk!) Napoleon, Sz. Helena
kösziklái alatt így szóllott azokhoz, kik
körül állották: „Én nem azért buktam
meg, minthogy a' Fejedelmek ellenem
öszveszövetkeztek, hanem mivel az idő
szelleme ütött ellenem pártot. A' Bour-
bonok talán egy darab ideig tetsző ösz-
vehangzásban fogják magokat azon szel-
lemhez viselni, de majd ismét régiszó-
kásaikba visszaesnek, 's akkor a' szá-
zadnak ellene álhatatlan hatalma el fog-
ja őket temetni, 's ez lesz sorsok
Európában minden Kormányoknak, ha
politikájoknak nem szolgál vezértsilla-
gúl az időnek parantsoló szüksége. Ez
nagy tanítás, 's olly férjfiúnak szájából
jö, a' ki a' felette öszvehalmozott sze-
rentsétlenségek terhe alatt, nyugodt,
philosophusi pillanatokot vetett a' tör-
ténetekre, mellyekben Ő (Napoleon)
jádzott fő szerepet.“ Reménylem My-
lordok! nem fogják magokat ékes, mé-
zes beszédek által elragadtatni enged-
ni, hanem nyugodtan, és komolyan meg-
fontolják, vallyon nem kívánja e' mind
a' böltsesség, mind a' kötelesség, hogy
azon principiumok szerint tselekedje-
nek, mellyek senkire nézve sem hasz-
nosabbak, és idvességesebbek inkább,
mint magára az Egyházra nézve. En
igazán mondom, nem nagy gyönyörű-
séget talállok benne, hogy éjtszakáról
éjtszakára itt kell ülnöm, szemben,
számosvetélkedő, vagy is inkább ellen-
társaimmal. A' nemes Gróf megsalatko-
zott úgymond a' Kormányban; valóban
én is megsalatkoztam felőle való vára-
kozásomban. Úgy vélem, minden tsű-
rés tsavarás nélkül megmondottam, a'
mi szívemen feküdt, 's a' mit, mint be-
betsületes embernek mondanom kellett.
Most már az Urak is tselekedjenek min-
den tartózkodás nélkül, 's javallják, ha

úgy tetszik, a' Kormánytól való elmozdításunkat: ha pedig ezt nem akarják, akkor engedjék javallatainkat nyugodt elmével meghánynivetni, 's ne igyekezzenek előre az Országban, a' nyughatatlanságnak lelkét mesterségesen felgerjeszteni. (Hangos tetszés követé ez utóbbi szavakat) Még több Lordok is szólottak mind két részről, a' nélkül, hogy szavazásra került volna a' dolog.

Gróf Vinchilsea a Jun. 7-kén következő felszóllítást botsátott földieihöz, az Egyházi tulajdönt tárgyzó rendszabásra nézve: *Castr ell Park Jun. 7-kén.* Hazámfiak! Mivel a' korona Miniszterei a' felelet terhét magokra vállalták, 's Ő Felségét olyan javallatra bírták, melly egyenes ellenkezésben van a' kegyes Monarchának gondolkozása módjával, mellyet a' thrónusról, a' tisztelt Praelatusoktól adott Felírásra, válaszul nyilatkozott, — ezennel felszóllítalak benneteket, fontoljátok meg minden oldalról, ezen nevezetes, 's nagy befolyású tárgyat. Gróf Greynek a' Felső Házban tartott beszédje után — — (Jó Isten! minek is értük el a' napot, mellyben egy igazgató törvényadónak ajakairól illyenszavak jöttek) melly szerint a' Törvényhozó testnek kötelessége legyen, az időkor szellemével öszvehangzólag tselekedni, a' nélkül hogy tsak távolról is ügyeljen azon principiumokra, mellyek által ezen korszellem characterisáltathatik, már az mind egy, akár ördög sugallása, akár a' szent, 's boldogító vallásnak rendszabása, — azon beszéd után mondom, felszóllítalak benneteket, lépjete fel mindnyájan egyért, és egy, mindnyájotokért, az Ország óltárainak óltalmazására, 's az Isten eránt tartozó szent kötelességeknel fogva, aljátok ellen bátran a' kísérteteknek, mellyek olly tzelből tettek, hogy Vallásunk a' Papismus, Skepticismus, és hitetlenség martalékja

legyen. Bár tsak elhatna szavatok az Ország egyik végétől a' másokra! Gerjeszszetek minél több Felírást a' thrónus elibe, mellyekben kegyes Fejedelmünknek kinyilatkoztatjátok, hogy készek légyetek mindent feláldozni, tsak hogy öt azon principiumoknak megtartásában segítsétek, mellyek Felséges Familiáját a' thrónusra ültették. Hijában való dolog volna, szemeteiket a' környékező veszedelemtől elfordítani. Az egész világ előtt mutassuk meg, mennyit tartunk mi intézeteinkre! (Aláírás) *Vinchilsea and Nottingham.*

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstántzinápoly Jun. 4-kén. Jelenleg a' fő város minden figyelmét *Saliha Hertzegaszszony* lakodalma, és az evvel öszveköttetett szertartások foglalták el. Máj. 31-kén a' második, és harmadik rendű tisztviselők *Dolmabagschéba*, a' Nagy Uri sátor alá hívatattak ebédre. Következendő napon, ugyan ott ebédeltek, a' Cath. görög, és Ürmény Patriarcha, úgyszinte a' Zsidó egyházi *Hamam Baschi*. Mindegyiköjüket a' *Reisefendi* fogadta el. Hettőn megjelentek a' *Provintziák*nak Vezérek, és Basáik, kik között valának *Moldva*, és *Oláh Ország* *Hospodárjai* is. Kedden, úgymint a' diplomatikai kar megvendégelésére rendelt napon, az idegen Miniszterek, kísérellel együtt, követhajókon a' *Dalmbagschéi* kikötőbe mentek, hol a' Dámák részekre kotsik, az Urakéra pedig lovak készen állottak, 's mindnyájan szép rendben a' dombon fekvő *Kiosk*ba érkeztek. Itt a' diplomatikai Kar a' Nagyvezértől *Ahmed Basától*, és a' *Reisefenditől* fogadtatott el, 's tsak hamar azután a' *Seriasker* is megérkezett a' Nagy Urnak *Vejevel Halil Basával*, végre a' *Kapudán Basa*, és az Orzágnak sok más Naggyai,

—mindnyájan egy tágas teremben Kiosk mellett, öszvejövén. Miután a' fő vendégeket Angoly lovagok mulatták mesterséges fordúlásaikkal, amazok asztalhoz ültek, egy ízléssel felékesített sátor alá. Terítve 80 személyre volt. Ebédközben a' frantzia Követ, úgymint a' diplomatikai Karnak legidősbik tagja, legelőször a' Sultán egészségére üritett poharat; erre a' Nagyvezér ivott az asztalnál jelen volt Képviselek Monarcháiknak egészségekre, úgy nemkülömben az ezek, és a' Nagy Ur között fenn álló barátságos viszonyok állandóságára. Ebéd után a' társaság visszament Kioskba, hol egy gyönyörű tűzijáték ditsőítette a' kellemetes estvét. Mind ezen, mind a' megelőző estvén a' Bosporusnak mind két partjai felségesen ki valának világosítva, 's a' mindenfelől öszvetődülő minden rendű embereknek sokasága mellett is, a' békeség meg nem háborított. Ma reggel szállítottak a' menyaszszonyi ajándékok a' Hertzágaszszonynak jövendő lakásába Nischat Abadba, 's hólnap Ö Magassága, kísérelével együtt Maga is oda fog utazni.

Ugyan ekkor nap érkezett meg Halib Efendi, Mehmed Alinak Követje, a' Marseillében épített Behera nevű Egyiptomi Fregatton. Menyaszszonyi ajándékuul hozott Urától, 2000 zatskó, az az: egy milliom Piastert.

A' Szamosból költ tudosítások, a' fényes Portára nézve igen megnyugtatók. A' Török tengeri sereg vezére, a' Vathy beli lakosokhoz egy Felszólítást küldött, melly nem maradt fogamat nélkül.

P O R T U G A L L I A.

(Morning Herald.) Az a' hír szárnyallik, hogy Dom Pedró, minden Brittus privilegiumokat fel akar füg-

geszteni. Ebben az esetben Angoly alattvalók, talán nem is lakhatnának többé Portugalliában, 's éppen ezt akarja D. Pedró elérni.

(Lisbonai Chronica.) A' Tász. Santaremi főszállásból Máj. 18 kán következő napi parantsolatok közöltettek. 1-ör A' mennyiben Ö Ts. Felsége a' Braganzai Hertzeg, a' munkálódó sereget, a' jelen környülállásokhoz képpes kívánja organisalni, ennél fogva tzélerányosnak találta, azt (a' munkálódó sereget) két felé osztani, 's az egyiket első Adjutánsára Terceira Hertzegre, a' másikat pedig Gróf Saldanha Marsallra bízni. 2 or Mivel szükséges légyen Santaremben egy katonai raktárt felállítani, és az ehez megkívántató eszközöket megszerezni, tehát Ö Felségének tetszett az itteni katonai igazgatást, az éppen most említett tzél elérése végett, Jose Correa de Fariára bízni.

(Moniteur.) A' Kormány Madridon keresztül f. h: 2-ról következő tudosítást vett: Dom Mguelnek utóbbi vesztése, helyezetét egészen megváltoztatta. Úgy látszik, hogy talán még egy darabig képes lett volna magát tartani, ha katonái, a' Londonban kötött Tractatust, és a' Rodil Generál által vezérelt Spanyol sereg elindulását meg nem értették, és e' miatt el nem bátortalanítottak volna. Dom Miguel a' szerentsetlen történet előérzetében mindent elkövetett, hogy a' Tractatus határozatait, seregénél eltitkolja, a' miben néhány napig boldogult is, de végre néhány másolatok még is eljutottak táborába. Midön e' szerint Dom Miguel magát mindenektől elhagyatva érezte, elhatározta magát azon feltételek elfogadására, mellyeket az előtt való napon megvetett volt. Ezen feltételeknél fogva, Dom Pedró egy részről megkegyelmez minden Miguelis

táknak, más részről, D. Miguelnek magános jószágán kívül, 375,000 frank esztendei jövedelem batorságosítottatik; ezt azonban csak úgy kapja meg, ha Portugalliát 14 nap alatt oda hagyja, és felfogadja, hogy többé lábát, se Portugalliába, se Spanyol Országba nem teendi, különben az említett fizetéstől örökre elesik. Ugy mondják, hogy Sinesben Algarbiában, egy angoly hadi hajón fog elútazni.

Azon külömbféle híreket, p. o. hogy Lisbonában lázzadás ütött ki, hogy D. Miguel katonái, D. Pedro éival öszveszövetkeztek, és Köztársaságot kiáltottak ki, hogy továbbá, Evorában, Alemtejo fő városában, minden lakosok felkontzoltattak légyen, 's a' t. megtzáfolja egy Telegrafi tudósítás, melly szerént Don Carlos, Maj. 30-kán, Donegal nevű hajó ormán Aldea Galleába hajóra ült, 's 13-kán éjjel Portsmouthba érkezett. Don Miguel útjáról ugyan jelenleg semmit sem hallottunk, de annyi bizonyos, hogy őrizet alatt vagyon.

O R O S Z O R S Z Á G.

Egy Miniszterialis határozat szerint, az egykor Lengyel Országban fennállott Jesuiták klastrombeli józágaik, legközelebb a' Finantz Miniszteriumnak alája vettettek, 's ezentúl úgy tekintetnek, mint korona javai. A' Moskva Universzításbani tanulók felügyelésekre, egy Inspector vagyon rendelve 3000 Rubel esztendei fizetéssel, és 5 segéd, mindegyik 1500 Rubellel, és szabad szállással.

Sz. Péterváraszomszédságában, egy tsillag vizsgáló torony fog felállítatni. A' munka a' Putkoviadomban, az alatta elmenő országút felett, 200 lábnyira, immár elkezdődött.

1830-ban a' Lengyel Revoluzió előtt, a' Lengyel mügyarak esztendönként

200,000 darab posztót készítettek. A' lázzadás által, a' műszernek ez az ága, majd egy hatod részre alább szállott. Igy szenvedtek szinte a' pamut mügyarak is. Az Orosz kézműveknek, Lengyel Országba való szállítása felette megnevekedett.

L E N G Y E L O R S Z Á G.

A' Kormányi Biztosság következendő hirdetményt botsátott közre: „A' Lengyel Banknak egykori Praesidense, Gróf Jelski, miután az 1830 ki Lengyel lázzadásban téteményes részt vett, azután mint a' lázzadóknak Emissariusok, külföldre ment, 's a' törvényes rend helyreállítása után, a' közönséges Amnestiát nem használta, 's hazájába vissza nem tért, nem régiben Párisban tulajdon Firmája alatt egy Kereskedőházat nyitott meg, 's most Lengyel Országi kereskedőházakkal, és egyes személyekkel öszveköttetésbe akar lépni. Mivel pedig ez az öszveköttetés a' törvényes Kormány kárára tzéloztatik, a' fenntemlített Kormányi Biztosság, minden kereskedőházakat, Bankierokat, kereskedőket, egyszóval minden rendű 's állapotú embereket, figyelmetesen téssen, ne lépjenek Gróf Jelski, és társai Bankjával, se közbenvetőleg, se közbenvetetlenül semmi öszveköttetésbe, semmi szín alatt, mert ellenkező esetben nem csak pénzek oda vész, hanem azon kívül felelet terhe alá is esnek.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Algiernak hajdani Deye, Hussein, induló félben van Alexandriából, Mekka felé. Ő igen buzgó Török, 's elvesztett paraditsomáért, jámbor tettek által akarja magát vigasztalni. Tudva van, hogy Livornóból, Alexandriába költözött, 's itt szán-

dékozik hátra lévő napjait el tölteni, mivelamott (Livornóban) nem igen tet-szett néki, először azért, mivel nem volt alkalmas lakása számos familiá-jához, és késérőihez képpest, másod-szor pedig, mivel ottani tartózkodása, alkalmat szolgáltatott nevével való visz-szaélésre, a' midőn azt gyakran Fran-tzia Ország érdekei ellen Aigierra nézve használták. Ennél fogva, attól tartott, hogy majd abba a' gyanúba esik, mintha Frantzia Ország ellen veszedel-mes merészleteket forralna, de külöm-ben sem volt annyi jövedelme, hogy Livornóban élhessen, azért Meh-med Alihoz folyamodott, a' ki őtet nagy megkülömböztetéssel fogadta, 's 's néki lakásul, egy tágas palotát ki-je-gyezett, 's mindennap rendesen helyé-be küldi, a' házanépe tartására megkí-vántató élelmet. Mekka útjában, csak egy veje követi, 's néhány szolgái. No-ha Hussein már elélemedett öreg ember, 's az úton igen sokat kell ki-állnia, még is reményli, hogy tzeljät elérvén, Alexandriába szerentsé-sen visszatérend.

Legközelébb Éjszak Amerikából egy nevezetes Amphibi műszernek, kitsinyben kivésett párját küldötték meg. Ez öszveköti egy gözhajónak, és egy gözkotsinak minden tulajdonságait. Szá-razon használtatván, 4 kereken jár, va-lamelly víznek, mellyen ált kell men-nie, partjához érvén, kerekei megál-littatnak, 's a' helyett, alól, a' mű-szernek közepe táján, egy rugó toll mozgásba hozza az egész műszert, 's általteszi a' vízen. Feltalálója ennek va-lami Viston nevű mérő. A' műszer-nek, egy Amerikai krokodilus formá-ja vagyon. Készítésmódja igen egysze-rű, és kevésbe kerül: az egészet kön-nyen szélyel lehet szedni, és ismét ösz-verakni.

(Journal de Francfort.) Frantzia

Országban, e' jelenkorban, sorról sor-ra uralkodó politikai befolyásuak vol-tak: a' papság, nemesség, a' nép, katonai hatalom, polgárság: — ez az utóbbi, charakteristikai jegye Kormányzásának, 's rendelkezéseinek: azért látjuk, hogy a' Republicanusok, most éppen úgy fenik fogokat a' pol-gárok ellen, mint egykor a' papság, és nemesség ellen fenték volt. Például szolgálhat erre egy Marrast nevű Republicanusnak munkája, mellyben az első lázzadás alkalmával származott min-den rosszsznak oka, a' polgárságnak tu-lajdonittatik. Így tehát a' liberalis pá-lyának vége felé közeledünk. Az előtt így kiabáltak: Semmi Királyokat, sem-mi papokat, semmi nemeseket többé! most pedig: semmi polgárokat többé! ha majd ezek is kikopnak, ki formál-ja a' Státust? Talán Marrast Ur, és barátjai? no ugyan szép Status lenne, mellynek kebelében volna mit sepreget-ni, irtogatni, 's a' t. Nem külömben, mint mikor egyszer, egy árendás 12 patkányt bézárt: először egyet ütött agyon, mellynek húsával hizlalta a' töb-bi éhes pajtásait, másnap ismét a' má-sikat ütötte agyon, és így sorba, míg az utolsó maga maradt életben. A' je-len pártoskodóknak igyekezetek hason-lítható ezen rövid Anecdotához, 's Mar-rast Ur a' többek közt úgy látszik, nagyon szereiné az utolsó patkánynak szerepét jádzeni.

B É T S.

Tekintetbe vévén Ö Ts. K. Felsége az Udvari Haditanátsnál előforduló tár-gyak és foglalatosságok kiterjedését, szükségesnek találta ezen udvari tiszt-séghez most második Vice Praesidenst határozni és erre a' folyó hónap 8 kán költ kabinéti levele által Báró Radosi Radoszevich Demeter Feldmarsall-Lieutenantot, eddig Slavoniában kom-

manderozó Generált kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. Kir. Felsege méltóztatott Gróf Mensdorf-Pouilly Emánuel Feldm. Lieutenantot, eddig Erdély országi kommanderozó Generált, ugyan ezen hivatalba Tseh-országba általteni, és helyébe Erdély-országi kommanderozó Generállá Báró Wernhardt Pál Feldm. Lieutenantot kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

P o ' s o n Jun. 20-kán. A' 211-dik Ülésben, a' tenger vidéki partok, 's Fiume Szabad kikötőhely polgári, 's kereskedési Törvényszeket tárgyzó tikkelyek, folytatódta a' Fő Rendeknél. A' Kapitányi Törvényszék, a' mennyiben ez, külön vált, semmi Vármegyéhez nem tartozó test, de különben is szabad Kikötőhely szükségessé tévén, a' Nemeseknek személyes Ügyökre nézve is első bírálathoz Itélő Szék leendő, 's a' Gubernator útasítása szerént jónak találtatott, hogy ez a' Szék a' Kapitányból, vagy Alkapitányból mint Elölülőből, és 6 Patricius — a' Bírának szükséges tulajdonaikkal bíró Tanácsosokból, kik a' Kapitány által candidáltatnak a' Patriciusok között, 's választott a' Patr. Tanács által, álljon. — A' 6 dik §. úgy mint a' Törvénykezési rendről, a' Törvényes Terminusokról, és Taxákról, a' mi különben is előjön az általános határozatoknál, kihagyatni ítéltetett, 's a' Törvénykezési rendnek, későbbre, külön tikkely jegyeztetett ki. Az V dik tikkelyben, a' Buccari kikötőhely, és a' Vinodol kerület, polgári, és kereskedési Törvényszékeikről szóló 1-ső §-ban a' polgári perek, a' helybeli bíráló Igazgatók előtt vétetik folyamatba, innen a' Buccariban tartandó Kapitányi Székre vitetnek fellyebb, de az inneni fellyebb vitel, később

fog meghatározatni. A' Vinodol tenger parti kerületben, a' polgári Perek az Uri Széknél vétetnek folyamatba, innen, mint minden Uri Székről, a' Vármegye Törvényszékéhez vitetnek fellyebb, de a' Nemesek személyes, és főben járó Perek, mindjárt a' Vármegye Törvényszékénél kezdődnek, és innen, hová vitetnek fellyebb? az a' publicum munkálatkor fog meghatározatni. A' 4-dik § az Urbéri Perekéről kihagyattatott, a' mennyiben ez, a' forma hasonlatosságánál fogva, az Urbéri tárgyhoz tartozik. 18 kán a' 212-dik Országos Ülésben a' Fő Rendeknél, elkészítvén a' Nádori Prototarius, a' most említett tikkelyeket illető Izenetet, felolvastatott, 's közakarattal el is fogadtatott; azután pedig a' VI-dik tikkely, úgymint a' Vármegye Törvényszékeiről, vétetett tanácskozás alá. Mindjárt az első §-ban három nehéz kérdések támadtak. 1-ször Vallyon el kell-e törülni az alsóbb Törvényszékeket? (Fora pedanea) 2 or Vallyon az eddig a' Kerületi Táblákhoz tartozott Perek, a' Vármegye Törvényszékeknél adódjanak e' által? 3 szor Vallyon a' Királyi, és Banalis Tábla, csak fellyebb vitt Pereket ítéljenek e'? Az első kérdés, szótöbbséggel, helyben hagyólag, a' második csaknem közakarattal, tagadólag döntetett el, a' mennyiben a' Vármegyéken, különben is halmozva fekszenek a' Perek, 's azért vagy szükség több számú Törvényszékekre. A' harmadik kérdés megfejtődött a' második által, mert máskülömben némelly — a' Királyi, és Banalis Táblától elveendő Perekkel más Törvényszékek terheltetnének meg: tehát a' Királyi, és Banalis Táblák, úgymint eddig, — ezentúl is, — egyszerűsmind első ítéletű Törvényszékek maradnak. Azon új kérdésre nézve, minő Pereket ítéljen a' Vármegye Törvény-

széke, az Országos Kiküldöttségnek ítéllete fogadtatott el: úgymint: Kötelezésbeli Pereket, jószágot, 's más ebből folyó kereseteket, Végrendelések bétöltését, együtti elzálogosítást, (colligatum pignus) ha bár a' Summa megosztatott legyen is, — negyedrészt jószág kihasítására tzelzót, új osztályt, elmulasztott előintés mellett történt előörökösítés megsemmisítését, továbbá hitelezőket öszvehívó Pereket, ha a' ugyan ugyan azon egy Vármegyében van. E' szint a' több Vármegyékben fekvő jószágról szóló 2-dik § önként elenyésztett, és a' 3-dik § úgy módosított, hogy a' Törvényszék Elölülője legyen a' Fő Ispány, vagy ez meggátoltatván az Al Ispány, vagy ha ez is meggátoltatik, a' hivatalban legidős' bik Tábla-bíró. Ezenközben megérkezett egy Kiküldöttség a' Tek. Karoktól, és Rktől, kik az alatt a' Jan. 3-kán költ Királyi másik Rescriptumot tárgyazó, 's Kerületi Ülésben elkészült Izenetet helyben hagyták, és a' Kalotsai T. Káptalan másik Követje szónoksága alatt a' Fő Rendekhez általküldötték, hol az szinte felolvastatván, 's leírásra útasítottván, azután mind a' két Tábla szélyeloszlott. Kerületi Ülésben, a' polgári törvények javítását illető X dik tziikkely feletti tanátskozásban, a' 2-dik §-ig úgymint az Özvegyi adományról (Dos) haladtak.

E R D É L Y.

K o l o z s v á r. Sepsi Szt. György m. város Nagy István Úr helyett Gróf Kun Gothárd Urat választotta egyik Országgyűlési követjévé.

Az itten K o l o z s v á r t az esztendő elein egybeállott Erdélyi Orvosi E-

gyesület, (mellynek szerkezteléséről 's tzeljáról lásd ez esztendei Hiradó 1-ső Febr. költ 9-dik számát) a' maga gyűléseit minden hónap utolsó napján szorgalmatosan tartja, 's édes öröm telve szemléli ezen közhaszonra intézett Egyesületet naponként emelkedni, 's idővel egy szélesebben kiható gyümöltözést ígérni. Érkeztek máris Erdély hazánkknak több vidékeiről is betegségről való tanátskérdések, mellyek azonban mind olly kielégítők nem voltak, hogy ezekből az Orvosi Egyesület a' betegségről egy olly képet formálhasson magának, hogy reá vélekedését 's a' gyógy-módot meghatározhassa; szükségesnek tartotta azért Egyesületünk újra is közhirré tenni, hogy a' betegesek nyavalyájakat mindenkor egy orvos által írásák le, mellyet bizonyosan minden orvos társunk egész készséggel is fog tselekedni; mert tsak az illy kimerítő betegség historiáját, mellyben egyszersmind a' használt gyógyszerek is megvannak említve, veheti Egyesületünk fontolás alá, 's írhatja vissza reá vélekedését. — K o l o z s v á r t az Erdélyi Orvosi Egyesületnek 1854 ben Május 31-dik. tartatott gyűléséből.

Doctor P a t a k y,
m. egyesületi Jegyző.

A' Pénz folyamát Június' 23-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	99 1/2
Az 1820-béli sorsosok:	205 1/2
Az 1821-béli hasonlók:	— —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 58 3/8 for. keltek, mind Conv. Bank-Aktziák keltek 1273 1/2 for. ton Conv. Pénzben.	